

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๓/๒๕๕๕

เรื่องพิจารณาที่ ๒๐/๒๕๕๔

วันที่ ๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๕

เรื่อง ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๖๕ ทวิ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ และ มาตรา ๔๑ หรือไม่

ศาลปกครองนครราชสีมาส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดี (นางสุข กระจวนรัมย์) ในคดีปกครอง หมายเลขดำที่ ๖๑/๒๕๕๔ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ดังนี้

นางสุข กระจวนรัมย์ ผู้ฟ้องคดี ยื่นฟ้องกรมที่ดิน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ สาขาสตึก ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต่อศาลปกครองนครราชสีมาว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอแบ่งแยกที่ดิน ในนามเดิม โฉนดที่ดินเลขที่ ๒๐๕๐๗ เลขที่ดิน ๒๐๗ ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ เนื้อที่ ๔๒-๒-๗๗ ไร่ ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ออกเป็น ๔ แปลง ต่อมานางทองหลา บุญกลาง เจ้าของที่ดิน ข้างเคียงยื่นคำขอคัดค้านการรังวัด ซึ่งต่อมาศาลปกครองนครราชสีมาได้เรียกเข้ามาในคดีในฐานะ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยอ้างว่า ได้รังวัดทับที่ดินซึ่งตนครอบครอง เนื้อที่ ๑-๒-๗๓ ไร่ และได้ทำ ประโยชน์มาเป็นเวลากว่า ๑๐ ปี และต่อมาเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เจ้าพนักงานที่ดินในฐานะ พนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้อาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๖๕ ทวิ ดำเนินการ สอบสวนใกล้ใกล้ แต่ผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่สามารถตกลงกันได้ จึงมีหนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดีให้ไป ดำเนินการใช้สิทธิทางศาลภายใน ๕๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หากไม่มีการฟ้องคดีภายในกำหนดดังกล่าว

ถือว่าผู้ฟ้องคดีไม่ประสงค์จะทำการรังวัดแบ่งแยกโฉนดที่ดินแปลงนี้อีกต่อไป ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ ร้องเรียนขอความเป็นธรรมต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งต่อผู้ฟ้องคดีว่า ในการดำเนินการเกี่ยวกับการขอรังวัดแบ่งแยกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีดังกล่าว พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดในกฎหมายและระเบียบถูกต้องแล้ว

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๖๖ ที่บัญญัติว่า ภายในบังคับแห่งกฎหมายเจ้าของทรัพย์สินมีสิทธิใช้สอยและจำหน่ายทรัพย์สินของตน และได้ซึ่งดอกผลแห่งทรัพย์สินนั้น กับทั้งมีสิทธิติดตามและเอาคืนซึ่งทรัพย์สินของตนจากบุคคลผู้ไม่มีสิทธิจะยึดถือได้ และมีสิทธิขัดขวางมิให้ผู้อื่นสอดเข้าเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินนั้น โดยมีขอบด้วยกฎหมาย ประกอบกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน รับรองและคุ้มครองสิทธิของผู้ฟ้องคดีในฐานะเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์โฉนดที่ดิน กรณีจึงย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองไม่แบ่งแยกโฉนดที่ดินให้ผู้ฟ้องคดี และเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และเป็นผู้มีอำนาจสั่งเพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดี โดยอ้างอิงบทบัญญัติมาตรา ๖๕ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จึงเป็นการใช้กฎหมายที่ไม่เป็นธรรมและสร้างภาระเกินสมควรแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติและกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ โดยบทบัญญัติมาตรา ๖๕ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๑ และเป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน จึงขอให้ศาลปกครองนครราชสีมามีคำพิพากษาหรือคำสั่งดังนี้คือ ให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ รังวัดแบ่งแยกโฉนดที่ดินให้ผู้ฟ้องคดีตามคำขอต่อไปจนแล้วเสร็จ ทั้งขอให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่า บทบัญญัติมาตรา ๖๕ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๑ หรือไม่

ศาลปกครองนครราชสีมาเห็นว่า กรณีเป็นเรื่องที่ศาลจะต้องใช้บทบัญญัติมาตรา ๖๕ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินประกอบการพิจารณาวินิจฉัยบังคับแก่คดี อีกทั้งยังไม่ปรากฏว่าได้มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้ดังกล่าวมาก่อน จึงส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดีให้

- ๓ -

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ ว่า ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๖๕ ทวิ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๑ หรือไม่

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ หรือไม่ เห็นว่า ตามคำร้องเป็นเรื่องที่ขอให้พิจารณาวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๖๕ ทวิ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๑ หรือไม่ ซึ่งศาลปกครองนครราชสีมาจะต้องใช้บทบัญญัติดังกล่าวบังคับแก่คดีและยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับบทบัญญัติดังกล่าว กรณีจึงต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง ประกอบข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๗ (๑๓) ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไปมีว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ได้โต้แย้งว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ นั้น เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคสอง หรือไม่

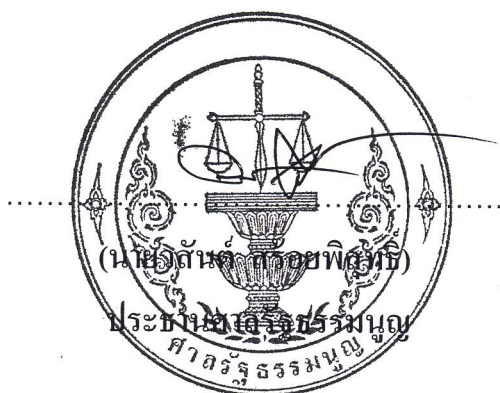
พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติว่าด้วยหลักความเสมอภาคของบุคคลที่ต้องได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน ส่วนบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ เป็นบทบัญญัติว่าด้วยหลักการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล ซึ่งขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ส่วนประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๖๕ ทวิ ที่เกี่ยวกับข้อโต้แย้งในคดีนี้ปรากฏตามที่บัญญัติไว้ในวรรคห้าว่า หากปรากฏว่ามีผู้คัดค้านให้เจ้าพนักงานที่ดินมีอำนาจสอบสวนใกล้เคียงโดยถือหลักฐานแผนที่เป็นหลักในการพิจารณา ถ้าตกลงกันได้ก็ให้ดำเนินการไปตามที่ตกลง แต่ต้องไม่เป็นการสมยอมกันเพื่อหลีกเลี่ยงกฎหมาย หากตกลงกันไม่ได้ให้แจ้งคู่กรณีไปฟ้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ถ้าไม่มีการฟ้องภายในกำหนดดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ขอไม่ประสงค์จะสอบสวนเขตโฉนดที่ดินนั้นต่อไปนั้น เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่วางหลักการเกี่ยวกับการใช้สิทธิทางศาลในกรณีที่เกิดข้อพิพาทเกี่ยวกับการรับรองแนวเขตที่ดินระหว่างเจ้าของที่ดินผู้ขอรังวัดสอบสวนเขตโฉนดที่ดินกับเจ้าของที่ดินข้างเคียง ผู้คัดค้านการรังวัดอันมีลักษณะเป็นกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองอย่างหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ ที่ว่า เมื่อมีข้อโต้แย้งเกิดขึ้น เกี่ยวกับสิทธิ

- ๔ -

หรือหน้าที่ของบุคคลใดตามกฎหมายแพ่ง หรือบุคคลใดจะต้องใช้สิทธิทางศาล บุคคลนั้นชอบที่จะ
เสนอคดีของตนต่อศาลส่วนแพ่งที่มีเขตอำนาจได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายแพ่งและประมวลกฎหมายนี้
การที่ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๖๕ ทวิ วรรคห้า บัญญัติให้เจ้าพนักงานที่ดินมีอำนาจสอบสวน
ไต่ถามและแจ้งคู่กรณีไปฟ้องคดีต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ในกรณีที่เจ้าของที่ดิน
ผู้ขอรังวัดสอบเขตโฉนดที่ดินและเจ้าของที่ดินข้างเคียงผู้คัดค้านการรังวัดสอบเขตที่ดินตกลงกันไม่ได้
จึงเป็นไปตามหลักการแบ่งแยกอำนาจอธิปไตยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๗ ที่ให้ศาลมีอำนาจ
พิจารณาพิพากษาอรรถคดีเพื่อให้เป็นไปโดยยุติธรรมตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และ
ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ซึ่งทั้งรัฐธรรมนูญ กฎหมายสารบัญญัติและวิธีสบัญญัตติดังกล่าว
ได้วางหลักการอันเป็นการจัดระเบียบบริหารราชการของฝ่ายบริหารและฝ่ายตุลาการไว้อย่างเหมาะสม
และสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบแล้ว ในส่วนของข้อพิพาทในคดีนี้เป็นเรื่องที่ศาลที่มีเขตอำนาจจะต้อง
พิจารณาพิพากษารัฐธรรมนูญและตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป มิได้มีมูลกรณีที่จะเป็นการขัดหรือแย้ง
ต่อรัฐธรรมนูญตามคำโต้แย้งแต่ประการใด คำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดีจึงไม่เป็นสาระอันควรได้รับการ
วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งให้จำหน่ายคำร้อง

(คำสั่งที่ ๑๓/๒๕๕๕)

Wan Odam

(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

Wan Odam

(นายจรูญ อินทจาร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

Wan Odam

(นายเฉลิมพล เอกอุรุ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

Wan Odam

(นายชัช ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

Wan Odam

(นายสุรเกียรติ์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

Wan Odam

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

Wan Odam

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

Wan Odam

(นายอุดมศักดิ์ นิตินนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ